

Handläggare
Kristina Björkegren Linder
Telefon: 08-50833980

Till
Utbildningsnämnden
2023-06-15

Förslag till ANDTS-program, Stockholms stads program om alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och nikotinprodukter samt spel om pengar 2023 - 2026, KS 2023/175

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2023/175

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat *Förslag till ANDTS- program, Stockholms stads program om alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och nikotinprodukter samt spel om pengar 2023 – 2026* till utbildningsnämnden för yttrande.

Det övergripande målet för stadens ANDTS-program är ett Stockholm fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och spel om pengar samt ett minskat bruk av tobaks- och nikotinprodukter. För att nå detta mål behövs såväl ett riktat som ett brett främjande och förebyggande arbete i och mellan berörda nämnder och bolag.

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget till ANDTS-program för Stockholms stad. Ämnet är angeläget och programmet är väl genomarbetat och strukturerat med tydliga mål, insatsområden och aktiviteter.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat *Förslag till ANDTS- program, Stockholms stads program om alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och nikotinprodukter samt spel om pengar 2023 – 2026* till utbildningsnämnden för yttrande.

Socialnämnden fick i budget för 2022 i uppdrag att, tillsammans med stadsdelsnämnderna, ta fram ett nytt stadsövergripande program för arbetet mot alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och spel om pengar (ANDTS). Det nu liggande förslaget till program är nära kopplat till den nationella ANDTS-strategin.

Programmet riktar sig till alla stadens invånare men lägger fokus på att skydda barn och unga från såväl eget bruk som från att skadas av andras bruk av ANDTS. Det övergripande målet för stadens ANDTS-program är ett Stockholm fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och spel om pengar samt ett minskat bruk av tobaks- och nikotinprodukter. För att nå det övergripande målet behövs såväl ett riktat som ett brett främjande och förebyggande arbete i och mellan berörda nämnder och bolag. Arbetet ska bedrivas samordnat och kunskapsbaserat med hög kvalitet och likställt över hela staden. Arbetet ska även ske systematiskt genom samverkan mellan stadens berörda verksamheter, tillsammans med andra myndigheter och civilsamhället.

Det föreslagna ANDTS-programmet lyfter sex långsiktiga delmål och insatsområden; tillgången ska minska, barn och unga ska skyddas, färre ska börja/debutera tidigt, skadligt bruk ska minska, det ska finnas tillgång till god vård och stöd och skador eller död till följd av ANDTS ska minska. Arbetet ska följas upp årligen utifrån de programpunkter som rör facknämnders och bolags respektive ansvarsområden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen och avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 7 juni. Funktionshindersrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 7 juni.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget till ANDTS-program för Stockholms stad. Ämnet är angeläget och programmet är väl genomarbetat och strukturerat med tydliga mål,

insatsområden och aktiviteter. Förvaltningen ser även att programmet kan komma att utgöra såväl inspiration som handfast stöd för det utvecklingsarbete som bedrivs inom elevhälsan, centralt och på skolnivå. ANDTS är ett område där skolan spelar en viktig roll, också i samverkan. Förvaltningen välkomnar även programmets övergripande skrivningar som medger utrymme för lokal konkretisering.

I förslaget betonas skolans viktiga roll i arbetet med ANDTS. Att gå ut skolan med godkända betyg är, tillsammans med ett gott skolklimat, skyddande faktorer för ungas hälsa. I programmet konstateras att skolans samtliga styrdokument är viktiga ur ett ANDTS-perspektiv. I de lokala styrdokument som reglerar den kommunala skolan tydliggörs även vikten av hälsofrämjande insatser, undervisning om kropp och hälsa och elevhälsans stöd till eleverna. I programmet konstateras det samtidigt att en stor andel av stadens barn och unga går i fristående verksamheter och att staden inte har inflytande över hur fristående skolor lägger upp sitt ANDTS-förebyggande arbete. Samtidigt fastställs det att staden det yttersta ansvaret för alla barn och unga som bor i kommunen. Därför är det, enligt förslaget, viktigt att stadsdels- och fackförvaltningar även stödjer fristående skolor genom dialog och informationsdelning. Förvaltningen delar uppfattningen om att det är viktigt att alla barn och unga får ta del av det förbyggande ANDTS arbetet. Förvaltningen anser att den formen av dialog och information till fristående skolor sker såsom föreslaget huvudsakligen via stadsdelsförvaltningen som har upparbetade forum för samverkan och information.

Förvaltningen noterar avslutningsvis att de aktörer som beskrivs som centrala för arbetet inom utbildningsförvaltningens organisation är kommunala grund- och gymnasieskolor samt elevhälsan, centralt och lokalt på skolor. Förvaltningen noterar att grundsärskola och gymnasiesärskola (Fr.o.m. 2023-07-01 anpassad grundskola respektive anpassad gymnasieskola) saknas i skrivningarna som väsentliga aktörer. Då grundsärskola och gymnasiesärskola utgör egna skolformer bör de, enligt förvaltningens mening, identifieras separat. Detta är, anser förvaltningen vidare, extra angeläget då elevgrupperna i dessa skolformer utgör en särskilt utsatt och sårbar grupp.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhetsanalys

Då ärendet är svar på remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Lena Holmdahl

Utbildningsdirektör

Utbildningsförvaltningen

Ansvarig

Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Förslag till ANDTS-program, Stockholms stads program om alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och nikotinprodukter samt spel om pengar 2023 – 2026, KS 2023/175

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2023-06-07